

odbor voleb
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-152595-2/OV-2024

Praha 29. října 2024

Vážený pan

Poskytnutí informace ve věci neslučitelnosti funkce člena zastupitelstva kraje s výkonem jiné funkce

Odbor voleb Ministerstva vnitra obdržel Vaši žádost ze dne 14. 10. 2024 o poskytnutí informace v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vaše žádost se týká výkladu § 5 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). K tomuto Vašemu dotazu s přihlédnutím k věcným skutečnostem, které v podání sdělujete, sdělujeme následující.

Volební zákon stanoví v ustanovení § 5 odst. 2 a 3 situace, kdy je členství v zastupitelstvu kraje neslučitelné s výkonem jiné funkce nebo činnosti. Ve Vašem podání zmiňujete osobu, která má v blízké době nastoupit do zaměstnání na magistrátu statutárního města na pozici s oficiálním názvem Vedoucí odboru kanceláře primátora města a do její působnosti bude patřit výkon činnosti tiskového mluvčího, komunikační a administrativní podpory, PR a marketingu, zejména na sociálních sítích. Zároveň pak sdělujete, že tato osoba byla v nedávných volbách do krajského zastupitelstva zvolena jako řadový neuvolněný krajský zastupitel kraje, v jehož obvodu se statutární město nachází. Vzhledem k výše uvedenému je v daném případě nezbytné aplikovat ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) ve spojení s ustanovením § 5 odst. 3 volebního zákona. Z těchto ustanovení je zřejmé, že funkce člena zastupitelstva kraje je neslučitelná, kromě jiného, s funkcí vykonávanou zaměstnancem obce zařazeného do obecního úřadu. Další kumulativní podmínkou pro možnou neslučitelnost funkce je, že výše uvedená funkce je obsazována

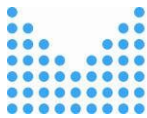
jmenováním. Konečně pak musí být zaměstnanec vykonávat příslušnou funkci na orgánu, jehož územní působnost se alespoň z části kryje s územní působností kraje.

Při věcném výkladu uvedených ustanovení § 5 odst. 2 a 3 volebního zákona je však třeba zohlednit smysl právní úpravy neslučitelností funkcí členů krajských zastupitelstev, který primárně spočívá v požadavku na oddělení výkonu moci výkonné od územní samosprávy (moci samosprávné). Uvedenému přístupu nasvědčuje i text důvodové zprávy k výše citovanému volebnímu zákonu¹, kde je uvedeno: *„Neslučitelnost funkce člena zastupitelstva kraje se vymezuje pouze s funkcí vykonávanou ve veřejné správě tam, kde by mohlo docházet ke střetu zájmů při konkrétním výkonu státní správy, a to pouze u těch funkcí, které jsou obsazovány volbou, jmenováním či ustanovováním.“* Při zohlednění výše uvedených skutečností tak zastáváme názor, že při posuzování možné neslučitelnosti funkce člena zastupitelstva kraje je vždy nezbytné blíže zkoumat, zda je se jmenovanou vedoucí funkcí spojen i výkon státní správy v rámci kraje, jehož je dotčená osoba zastupitelem, či nikoliv (ať již samotnou osobou jako vedoucím dotčeného organizačního útvaru, či osobami, které mu jsou v rámci tohoto útvaru podřízeny). Bez naplnění tohoto materiálního požadavku by vázání neslučitelnosti funkce zastupitele kraje pouze na skutečnost spočívající ve jmenování do vedoucí funkce bylo ryze formálním přístupem, který by nereflektoval účel právní normy. Ještě jinak řečeno, námi předkládaný výklad se tak přiklání k teleologickému výkladu právní normy upravující neslučitelnost funkcí krajských zastupitelů, kdy primárně zohledňuje faktickou možnost dotčené osoby zasahovat z titulu svého pracovního zařazení (postavení) do výkonu státní správy, resp. výkonu přenesené působnosti). Samotný formální vznik tohoto zařazení, a to např. i jmenováním, je pak do určité míry upozaděn, resp. je nezbytné jej věcně vykládat ve spojení s výše naznačeným materiálním korektivem.

V souvislosti s námi výše prezentovaným výkladem právní normy si dovoluujeme poukázat (resp. citovat) na část usnesení Krajského soudu v Praze č. j. 59 A 17/2023 – 97, ze dne 5. června 2023:

„...I v případě, že by navrhovatelka byla jmenována do pozice vedoucí útvaru interního auditu, by totiž nebyl naplněn účel a smysl rozebírané normy, neboť by nešlo o vedení útvaru vykonávajícího přenesenou působnost obce, a tedy o ustavení do takové vedoucí funkce, s níž by byl spojen přímý výkon státní správy nebo řízení, organizace či kontrola podřízených zaměstnanců, kteří státní správu přímo vykonávají. Jak přitom vyplývá z judikatury Ústavního soudu, při aplikaci právní normy nelze vycházet pouze z

¹ <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=3&ct=344&ct1=0>

jejího textu, ale především z jejího smyslu a účelu (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, a mnohé další)...

Ačkoliv se ve výše uvedené věci Krajský soud věcně zabýval neslučitelností funkcí členky zastupitelstva obce, věcná východiska obsažená v rozhodnutí soudu týkající se věcného výkonu státní správy jako nezbytného požadavku pro vznik případné neslučitelnosti funkcí lze bezesporu vztáhnout i na možnou neslučitelnost funkce člena zastupitelstva kraje, když oba dotčené instituty vycházejí ze stejného účelu, který byl již přestřižen výše.

Pokud tedy budeme vycházet ze situace, jak byla z Vaší strany popsána, v případě krajského zastupitele, který by byl na městském úřadu jmenován do pozice vedoucího odboru a jeho pracovní náplní bude činnost tiskového mluvčího, zajišťování komunikační a administrativní podpory, PR a marketingu, zejména na sociálních sítích a věcně mu bude podřízen tiskový odbor, který má ve své působnosti přípravu a propagaci společensko-kulturních akcí, propagaci a prezentaci osoby primátora a náměstka primátora, obsah a tisk Radničního zpravodaje, můžeme obecně dovést a následně vycházet z premisy, že takový pracovník nevykonává státní správu, tj. přenesenou působnost vztahující se k území příslušného kraje a stejně tak nečiní ani jemu podřízené osoby v rámci dotčeného odboru. V takovém případě by pak dle našeho názoru nebyl dán zákonný důvod pro neslučitelnost funkce člena krajského zastupitelstva s dotčenou funkcí.

Považujeme však za nezbytné sdělit, že posouzení toho, zda u konkrétní osoby vznikla v konkrétním případě neslučitelnost funkce člena zastupitelstva s výkonem jiné funkce je plně v působnosti zastupitelstva kraje (viz 48 odst. 4 a násl. volebního zákona). Proti případnému rozhodnutí krajského zastupitelstva (nebo obdobnému rozhodnutí ministra vnitra vydanému za situace, kdy by zastupitelstvo kraje ve věci nekonalo) se může oprávněná osoba domáhat soudní ochrany podle soudního řádu správního.

Mgr. Petr Šťastný
vedoucí oddělení

Vyřizuje: Mgr. Petr Šťastný